Ч. 71 (14.614). Львів, четвер 1. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

СССР признав Басарабію Румунії?

У Букарешті ходять чутки, що совітський уряд повідомив румунський ,що
СССР визнає румунську суверенну зверхність над Басарабією.

Урядовий комунікат у тій справі появиться щойно після повороту міністра закордонних справ Антонеску з Білгороду.

Японський парлямент розвязаний.

На внесок премієра Гаяші цісар постановив розвязати парлямент. Нові вибори відбудуться при кінці квітня.

Уряд пояснює в комунікаті, що він порадив цісареві розвязати парлямент з ось яких мотивів: Деякі посли не зясовують собі, наскільки поважна тепер ситуація та наскільки необхідно поліпшити парляментарні методи, що зрештою зясовує собі нарід. Обструкція послів не дала змоги ухвалити деякі важні постанови про національну оборону та про господарську рівновагу.

Уряд відкликується до совісти народу та домагається співпраці, щоби перемогти теперішні труднощі.

Катальонія - совітською републикою.

НЕСПОДІВАНИЙ КІНЕЦЬ УРЯДОВОЇ КРІЗИ.

Урядова кріза в Катальонії проволіклася, десигнований на премієра Тарраделляс не зумів склеїти нового уряду. Анархісти погодилися взяти участь в уряді лише під умовиною, що дістануть 6 міністерських тек (себто більшість) м. ін. внутрішніх справ і краєвої оборони.

Як довідується агенція Райтера з добре поінформованих джерел, генеральний консуль СССР у Барсельоні висловив перед Таррадельясом побоювання, що анархістична більшість в уряді знову підчинить поодинокі військові частини партійним комітетам. З огляду на те, коли би справді анархістичний уряд прийшов до влади, **СССР відкликав би своїх інструкторів з катальонської армії і припинив би поміч для неї,** щоби не витрачувати грошей на марне, бо все одно без авторитетного уряду і командування успішна війна неможлива.

Тоді Тарраделляс покликав до себе генер. секретаря комуністичної партії Катальонії Родріґа Бурро і віддав йому місію утворити новий уряд. В. 4. годині над ранком Бурро оголосив комунікат, яким він повідомляє, що він **утворив**

раду народніх комісарів катальонської
совітської соціялістичної республики,

зложену з 5-ох комуністів. Рівночасно появилися 3 комунікати: перший розвязує хенералідад, другий **розписує вибори до місцевих совітів** на 15. квітня, третій розвязує всі анархістичні та соціялістичні орґанізації.

Дальших вісток нема, бо від 7. години рано звязок між Барсельоною і Парижем перерваний.

Досвід еспанської громадянської війни.

„Манчестер Ґардіян" називає теперішню еспанську війну експериментальною ляболяторією для ґенеральних штабів — вона випробувала нові роди зброї та методи боротьби.

З дотеперішнього ходу війни можна зробити ось які підсумки: Німецька **протилетунська артилерія** не завела надій, хоча німці не уживали в Еспанії деяких новіших протилетунських винаходів, щоб не зрадити їх чужинцям. Зате думки про вартість німецьких **літаків** є ріжні: одні кажуть, що вони гірші від совітських, інші — що ліпші, що совітські літаки виявилися менше боєздатними ніж німецькі, дарма, що ними кермували найліпші летуни. Німецькі легкі **повзи** виявили чималу справність, але в наступах на сильно укріплені становища їм помагали важкі або середні повзи. Тому, що таке саме виявилося підчас маневрів у Німеччині, німецьке командування мабуть збільшить скількість важких і середніх повзів.

Німецькі **воєнні кораблі,** зокрема великі, здається завели надії. Еспанська війна потвердила погляд німецького ґенерального штабу, що з офензивою малих змоторизованих частин годі вязати великі надії. Мадрид бороniться від них вже довго, хоча він зовсім слабо укріплений.

22. невдатний наступ червоних.

Радіостанція з Бурґосу повідомляє, що на Ґвадаляхарському відтинку за 2 минулі тижні червоні виконали 22 наступи. Останній з них також покінчився неуспіхом. На всіх відтинках Харами і Ґвадаляхари знову почалася артилерійська перестрілка. Чимало стрілен упало в Мадриді, спричинюючи поважні шкоди.

ДОБИЧА.

Як повідомляє Авас, у протинаступі на Тахуну національні війська здобули 400 крісів, 150 мисливських рушниць, 5 скорострілів, 48 моздірів, 2.000 гранатів та чимало набоїв. Згинуло там понад 400 червоних.

БОЇ ПІД ПОЗОБЛЯНКО.

Комунікат комітету оборони Мадриду твердить, що національні війська мусіли відступити на більшу віддаль від Позоблянко та заняли не дуже певні становища під Віля Нуєва де Дук та Алькалясехос.

Севільська радіостація заперечує вістки з червоних радіостацій про успіхи червоних під Позоблянко. Вся сполука з містом є в руках національних військ, що посуваються на відтинку Андухану.

Як подає Авас, червоні ведуть з великою енерґією наступ на відтинку Позоблянко. Національний наступ на Анору не пощастив, хоч коштував чимало жертв.

ПОВСТАННЯ В ЕСПАНСЬКОМУ МАРОКУ?

Як подає червона еспанська преса, в Тетуані, Севті, Ляраті та в інших містах еспанського Марока мала рівночасно вибухнути револьта проти уряду з Бурґосу. Дотепер арештовано 1.150 осіб, яких підозрівають у тій змові.

У Ґібральтарі появилася непотверджена чутка, що ген. Франко виїхав до Тетуану.

З вірею і з заходу.

Слово вірій у нас відоме. Увійшло воно у стрілецьку пісню, складену Б. Лепким якраз у часі, коли сірим шнурком відлітали журавлі в вірій. У ті далекі південні країни відлітають від нас з кожною осеню перелетні птахи на довгу зимівлю, щоб з першим подувом нашої весни знову вернутись у рідні сторони для виконання свого природного призначення — продовження свого роду — виховання свого потомства. Вертаються здебільша у свої рідні сторони, а навіть невідомим нам інстинктом вишукують свої давні гнізда. Цей дивний інстинкт частини крилатого царства досліджують здавна орнітольоґи, ставлячи ріжні гіпотези, без устійнення остаточної розвязки.

Віреєм цікавиться й народня фантазія, полишаючи сліди цього й у народній творчости. Ще більше цікавиться ним наш хлібороб, для котрого пори року й климатика мають рішальне значіння в його житті і праці. Радо витає він поворот птахів з весною, тих нераз вірних товаришів в успіхах його хліборобської праці.

Поворот птацтва зі зимівлі в далеких південних країнах повторюється щорічно від довгих-довгих тисячеліть і триватиме нові довгі тисячеліття. Це вже одно з правил природи, на котре людина не має впливу.

Інакше з другим тягом, не тим з далекого півдня, але тим з близького заходу. Не триває він тисячі та й сотки тисяч літ й не торкається громадян крилатого царства, а є щойно розмірно недавньої дати й торкається виключно людей. Спільне хіба між ними одно, що повторяються правильно з кожною весною та мають значіння й інтерес передовсім для нашого хлібороба, а через свою масовість і для дальшого ходу історії західної вітки нашого народу. На думці маю відому кольонізацію.

Про цю справу писалось безліч разів у нашій пресі й говорилось на вічах та в промовах наших парляментарних представників. Жива є вона і сьогодні. Як відомо, аґрарна політика теперішнього міністра хліборобства і земельних реформ п. Понятовського змагає послідовно до збільшення темпа парцеляції більшої земельної власности, припиненого дещо в останніх роках внаслідок затяжної господарської скрути. З деякою поправою економічних відносин віджило наново питання реалізації закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р. Очевидно, грає тут ролю й справа загострення соціяльних відносин на селі в наслідок його перенаселення і неможности відпливу природної надвишки селянської молоді до міст, до промислових осередків, чи за кордон.

Міродатні урядові чинники говорять у першу чергу про перенаселене село корінної центральної Польщі, зокрема двох воєвідств — краківського і келецького та західної польської частини львівського воєвідства. Рада міністрів на внесок міністра хліборобства і земельних реформ ще осіню м. р. ухвалила збільшити число гектарів, що примусово мають йти на парцеляцію, а з початком цього року новою ухвалою додало до цього ще нову поважну скількість землі. Те-

реном виконання земельної реформи будуть передовсім землі, заселені українською людністю.

Оголошено вже урядовий виказ, принятий радою міністрів, маєтків, що йдуть на примусову парцеляцію. Виказ цей подала свого часу й українська преса. На примусову парцеляцію йдуть найчастіше земельні маєтки, що є власністю жидів і взагалі неполяків. Більші земельні власники, особливо власники латифундій, — поляки парцелюють за вказівками згори, здебільша з вільної руки. Робиться це з двох причин. По перше, при добровільній парцеляції власник одержує без порівнання більшу ціну за продану землю і то здебільша в готівці. По друге, зможе продавати відповідно до власного вибору, при чому державна влада (старости), від якої залежить затвердження листи набувців, формально стоїть на боці. [illegible] в додатку значно більший відсоток кольоністам зі заходу. І дідичі цієї ради-приказу на практиці придержуються. На запити наших місцевих селян, охочих набути землю, відповідають, що не можуть їм продати, бо мають такий приказ і радять самим безпосередньо старатися на дозвіл купна. Колиж селяни йдуть до старости, то староста розкладає руками, кажучи, що він безрадний, бо власникові при добровільній парцеляції вільно продати, кому заугодно в межах закону про виконання земельної реформи. У висліді наш місцевий хлібороб землі таки набути не може.

Якщо мова про Східну Галичину, то цього року призначено на примусову парцеляцію передовсім дві більші полоси, де українське населення творить переважаючу більшість. Одна з них обіймає чотири південні подільські повіти (Копичинці, Чортків, Борщів і Заліщики) з підгаєцьким повітом, друга повіти Рава Руська і Сокаль. Усюди земля з найліпшою почвою. Найбільшу увагу звернено на так зване тепле Поділля, що обіймає повіти Борщів і Заліщики, південну частину Чортківщини та південно-східну частину Бучаччини, що його призначено в майбутності на плянтації виної лози і шляхотніщих родів тютюну та шляхотних родів овочевих дерев і ранньої городовини. Доводилося читати нам у польській пресі, що значну частину теплого Поділля в недалекій будучности покриють плянтації шляхотних родів виної лози, до чого заохочує приклад, зовсім удачна спроба з великою більш стогектаровою виницею у Верхнякiвцях біля самого Борщева. А тими, що веліб виниці, шляхотні сади і огороди мають бути кольоністи зі заходу. Це малоб бути із плянтаціями шляхотних родів тютюну, що там прекрасно удається, тим більше, що тут може бути активна відповідна політика тютюневого монополю.

Переведено вже теж відповідну асекурацію перед евентуальним переходом землі, набутої з парцеляції, в інші руки — зправила в руки місцевих селян. Сталося це законом, що його ухвалено минулої сесії в соймі і сенаті, який уводить неподільність набутих або збільшених при парцеляції теренів і дає змогу старості і в будучности відповідно регулювати стан посідання. Внаслідок інтервенції Української Парляментарної Репрезентації у премієра Складковського і мін. Понятовського вдалося дещо притупити вістря первісного проекту цього закону, але назагал він для нас некорисний і тому УПР проти нього голосувала.

Тими, що приходять нині як кольоністи до Східної Галичини, є мазури зі західних повітів львівського воєвідства. Розпочався вже їх приїзд майже рівночасно з поворотом птацтва з вирію. Самозрозуміло, наше селянство не витає його так радісно, як радісно витає поворот птацтва. Не витає його тому, що приїзд кольоністів означує значне погіршення для нього і так гірких економічних і соціяльних відносин у нашому селі.

Доводилося мені бачити минулого року такий приїзд кольоністів на Поділля. Приїздять вони на чистий степ-поле зі своєю мізерією — дещо мертвого господарського інвентаря, коровиця, кінь і завжди собаки, що у цьому голому степу є мабуть їх одинокими щирими приятелями, бо годі їм жадати приязни в окруженні національно і віроісповідно зовсім чужому. Зводять буди для себе і худібки, копають керниці і лиш зпровола доходять до ліпянок. Про дороги нема й мови, як теж і про заспокоєння культурних потреб. Відділені від себе, кожний на своєму наділі, живуть здебільша осібняком, нарікаючи часто на свою долю. Без сумніву — землю набули на можливо найкорисніших умовах. Мають і деяку матеріяльну допомогу урядових і польських громадянських чинників. Однак усе те не вистарчає, тим більше, що приходять тут без конечного інвестиційного капіталу і що не менше важне, без конечної хліборобської культури.

Чи останній закон і відоме нам з недавніх ухвал 74 східно-галицьких польських організацій в земельній справі становище польського громадянства урятують усіх кольоністів — покаже час і життя. Покищо новий весняний похід зі заходу викликує і підсичує нове невдоволення і новий фермент у нашому селі, що може стати справді дуже грізним, а що цілковито невказане з огляду на внутрішні і зовнішні потреби самої польської держави та польсько-українські взаємини. **Д-р Степан Баран.**

УЖЕ ПОЧАЛОСЯ...

Офіціоз Православної Церкви в Польщі „Слово" ч. 13. (з 28. III. ц. р.) помістив отсю деклярацію (передаємо її в українськім перекладі):

„Втручання повітових старостів до питання про мову у Православній Церкві.

Вища церковна влада довідалася, що пп. повітові старости декотрих повітів новогородського воєвідства звернулися до настоятелів православних парохій у підлеглих повітах, видаючи розпорядження в питанні про уживання польської мови у Православній Церкві. Так староста п. Волошинський викликав до себе на день 10. березня ц. р. духовенство деканату і звернувся до зібраних у кількости 14 парохіяльних священиків, попередивши їх про заборону дискусії, і потім віддав розпорядок, щоб усі священики як у школах, так і в церкві не тільки в дні цивільних свят, а й завжди послуговувалися польською мовою. П. староста додав, що треба змагати до того, щоб і богослужения постійно відправлялося польською мовою. Одночасно п. староста заявив, що в разі відмови когонебудь із священиків від виконання цього розпорядку, про тих, що відмовляться (о „нарушітелех") буде зроблений відповідний висновок, про що кожний мусить памятати.

П.п. старости столпецького та щучинського повіту звернулися до православного духовенства з подібними розпорядками, себто наказали („предписалі") послуговуватися виключно польською мовою при навчанні релігії, у проповідях і в звязках з парохіянами, а також змагали до відправи богослужень виключно польською мовою.

З огляду на те, що розпорядки ті суперечать постановам конституції і Тимчасових Правил про відношення Уряду до Православної Церкви в Польщі, Вища Церковна Влада звертається до Центральних Державних Властей з указанням на необхідність скасувати вище вказані розпорядки."

Коментарі до цієї офіційної деклярації зайві. Не бавлячись у пророцтва, такий стан справи ми передбачували, коли писали про благословенство Священного Синоду з 19. жовтня 1936 р. на відправу богослужень польською мовою. Духовна Влада Православної Церкви збирає плоди своєї праці.

Одначе стан справи гірший, ніж про нього можна гадати на підставі офіційної деклярації Митрополії. По нашим інформаціям лише деякі старости поліського воєвідства видали розпорядок про уживання польської мови в церкві, збіраючи духовенство своїх повітів масово. Інші-ж застосовують відмінну практику: поодиноко викликають до себе священиків, передають їм такий самий розпорядок, але при цім висловлюють бажання, щоб священики виконували його так, неначе це роблять з власної ініціятиви... „Інакше зроблений буде відповідний висновок, про що треба памятати"... **В.**

НА ВИХОВНІ ТЕМИ.

За відповідну опіку над шкільною молоддю.

Ще в січні ц. р. появилась була на сторінках „Діла" незвичайно актуальна стаття п. н. „Перенаселення села і школа". Отся статтея не дає мені, як сільському інтелігентові, до нині спокою, тому і хотів би я по змозі докинути жмут своїх помічень на цю тему та зілюструвати їх конкретними прикладами з життя села та школи.

От, скажім, є собі в селі Г. В. повіту Р. семиклясова вселюдна школа з українською та польською мовою навчання. Число дітей у шкільному віці понад 400. Так щож, у школі їх тільки 352! Правда, одні остались поза школою з важних причин — хороби, недостач в убранні, взутті, тощо; але більшість через вузький, наскрізь матеріяльний (навіть не матеріялістичний!) світогляд своїх батьків, бо мовляв: „Дитина потрібна мені в господарстві". Не помагають тут ні інтервенції управителя школи, ні грошеві кари. Та вже найгірше представляється справа з найвищими клясами, себто з VI. і VII. Селянин є того погляду, що посилати дитину до цих кляс це вже річ зовсім непотрібна бо: „Паном він і так не буде". Тому і число дітей у тих клясах звичайно мінімальне і з цього приводу приходиться звичайно обнижувати організаційний рівень школи, здобутий часто-густо з важким трудом. Наше село просто не здає собі ще справи з цих перемін, що відбуваються в його структурі, ще не зрозуміло ваги й значіння вищезорганізованої вселюдної школи. Воно не ознайомлене з новою шкільною реформою, з ріжними родами шкіл, що вводить їх новий шкільний закон, воно не дає собі справи, що всі ці роди шкіл опираються на найвище зорганізованій вселюдній школі.

На сільську інтелігенцію, в першій мірі на вчителів та священиків, спадає великий обовязок з одної сторони освідомити під цим оглядом наше село, з другої — повести сильну та скоординовану акцію в цьому напрямі, щоб кожна дитина в шкільному віці знайшлась у школі. Цій акції треба присвятити багато уваги, особливо перед шкільними феріями, в часі вписів, та з початком шкільного року. Кожна культурно-освітня установа, кожний свідомий громадянин повинен доложити зусиль, щоб не знайшовся ні один батько, ні одна мати, що не вписалаб дитини до школи. Мусимо кинути та вперто реалізувати гасло: „Кожна дитина у шкільному віці у школі!"

Крім цього треба подбати ще й про те, щоб цілий шкільний рік помагати біднішим дітям виконувати їх шкільні обовязки. Хто і як має це зробити?

При кожній вселюдній школі, особливо на селі, повинна бути зорганізована т. зв. Батьків-

ська Опіка для цілої школи, а т. зв. Батьківські Кружки для поодиноких кляс. (Вибирається звичайно на спільній конференції вчительського збору з батьками дітей 5—8 осіб за один-два роки).

Отся Батьківська Опіка та Батьківські Кружки будуть мати такі завдання:

1) співпрацювати зі школою над поміччю шкільній дітворі у вихованні і навчанні;

2) журба про добро дітей, а особливо уможливлення шкільній дітворі під кожним оглядом сповнювати шкільні обовязки.

Особливо до Батьківської Опіки належатиме:

1) здобувати фонди на заосмотрювання вбогої шкільної дітвори в одяг, взуття, шкільні підручники, зшитки, тощо;

2) впливати на батьків, щоб правильно посилали дітей до школи;

3) опікуватись під санітарно-гигієнічним оглядом шкільною дітворою, особливо співпрацювати з управою школи в акції дожив-лювання та фізичного виховання;

4) співпрацювати з управою школи в улаштовуванні аматорських вистав шкільної дітвори, концертів, руханкових популисів і т. і.;

5) помагати в організуванні шкільної кооперативи, дитячої самоуправи, каси ощадности, робітень ручних робіт та закупу засобів навчання;

6) повідомлювати управи школи про все, що під оглядом моральним або матеріяльним відємно відбивається на шкільній дітворі, а чого не можуть усунути родичі;

7) розвинути в середовищі батьків у порозумінні з управою школи самовиховну акцію, що полягатиме передусім на зацікавлюванні та повідомлюванні родичів про працю та завдання школи;

8) подбати про організацію Батьківських Кружків для ведення такої праці в поодиноких клясах.

Кожну з вище згаданих справ треба би обговорити ще окремо, але це вже окрема тема. При кінці не від речі буде згадати ще про одну на мою гадку дуже важну річ — про потребу обговорювати актуальні і важніші виховні справи на такому місці, щоб вони могли бути доступні й відомі широкому загалові. Таким місцем не може бути ніякий фаховий педагогічний журнал, доступний звичайно тільки невеличкому гурткові професіоналів; таким місцем може й повинен бути тільки поважний і загальнопоширений щоденник.

Тому з приємністю треба підчеркнути гарний почин „Діла“, що в останньому часі присвятило багато уваги й місця важним виховним справам.

О. Ольховий.

Ґ. П. У. РОЗСТРІЛЯЛО ПОСТИШЕВА.

Московська „Правда“ з 28. березня ц. р. (ч. 85) повідомляє: **Влада арештувала в Куйбишеві (давніше: Самара) секретаря окружної партійної організації Постишева за співучасть у змові „троцькістів“ на життя Сталіна. Колегія воєнного суду на тайному засіданні засудила Постишева на смерть і його негайно розстріляли.**

Таким чином виявилась правдива причина недавної деградації Постишева з диктатора на Україні та швидке заслання його до Куйбишева.

Така то смерть стрінула червоного ката України, що винищив голодом міліони українців і сотки тисяч найкращих її синів повисилав на заслання на Соловки і на Сибір. Слід додати, що ГПУ арештувало теж його жінку Постоловську та його співробітника секретаря міського партійного комітету в Києві Іліна.

Недуга апостольського адміністратора о. д-ра Я. Медвецького.

Редакція „Нашого Лемка“ дістала з Риманова телефонічну звістку, що апостольський адміністратор о. д-р Яків Медвецький важко захворів. О. д-р Яків Медвецький був сильно перепрацьований реформами, які викликували такі „ликовання“ у всьому московському й православному таборі. До недужого владики виїхав негайно д-р Маркіян Дзерович зі Львова.

Персональні зміни на Україні і Білоруси.

МІСЦЕ ЧЕРВОНОГО КАТА УКРАЇНИ ЗАНЯВ НОВИЙ САТРАП СТАЛІНА.

Колишній московський кореспондент „Ґазети Польско-ї“ і ПАТ-а п. Отмар (правдиве прізвище — Беренсон) помістив на сторінках цього найповажнішого польського щоденника з 31. ц. м. (ч. 88) передову статтю п. н. „Персональні зміни на Україні і Білоруси“ про останні пересунення червоних сатрапів в обох цих республиках. Тому не завадить познайомити наших читачів бодай з ходом думок автора.

Отмар пригадує, що одною з найхарактеристичніших рис совітської дійсности є суттєва ріжниця між офіційними представниками влади, які відограють клясичну ролю фігурантів і тими, що дійсно виконують владу. Таким фігурантом є формальний голова совітської держави Калінін, який приймає грамоти від амбасадорів і послів, але в совітськім „протоколі“ та у звітах у пресі згадують його на четвертому місці по Сталіні, Молотові і Ворошилові або Кагановичеві. Зате дійсну диктаторську владу в СССР виконує Сталін, який займає скромне становище одного з кількадесять членів президії центрального виконавчого комітету. Так виглядають ці справи у центральнім совітськім уряді у Москві.

Щож щойно говорити про маріонеткові „уряди“ совітських провінцій, що шумно називаються „союзними республиками“. „Президенти“ і „премієри“ Совітської України, Білоруси, чи кавказьких републик не можуть зробити буквально ні кроку без московських „віцекоролів“, які виступають як „національні“ керманичі комуністичної партії і виконують в дотичних провінціях диктаторську владу, обмежену лиш приказами або заборонами з Москви. Тому теж персональні зміни на становищах „віцекоролів“ у совітських провінціях заслуговують на спеціяльну увагу, бо можуть означати ревізію деяких засадничих політичних наставлень. Зате евентуальна димісія „президента“ чи „премієра“ є звичайно карою за „неслухня-

---

ФЕДЬ ВІРНИЙ. 2

Величина та упадок сімі
ІВАНА ІВАНОВИЧА ГОРДІЄНКА.
(Докінчення).

Ну, без сумніву, це була величня картопля, це був картопляний ґіґант у картопляній сімі цілого світу. Її зараз забрали до „Музею агрокультури У.С.Р.Р.“, де її можна було оглядати під числом катальогу 13545, а зокрема радянський поет Хвиля посвятив їй ударну поему. Ця поема була друкована в „Літературній Ґазеті“ за жовтень м. р. і зачиналася так:

Любимий вождю, батьку наш,
Ми дякуєм Тобі,
За те, що сонце світить нам
В безхмарній висоті.

Потім поет Хвиля делікатно переходить до картоплі, оспівує її в одній строфі і кінчить так:

Нема ніде на світі більше
Такої картоп-лі,
Бо вона родилася
На Сталіна землі.

Ця славна картопля два місяці лежала в „Музею, агрокультури У.С.Р.Р.“ під ч. кат. 13545 і під тим самим числом вона зігнила та її викинули на смітник. (Взагалі ця справа неясна, може бути, що її зїли — зважививши те, що в музею викрили в тому часі гніздо троцькістів).

*

Стільки про картоплю Горпини Іванівни, а тепер черга на їхнього сина, багатонадійного комсомольця Андрійка.

Ще змалку, як ще жовтенятем був, малий Андрійко відзначався всіми прикметами зразкового червоного жовтеняти. Пильнував колхозної пшениці, чи, бува, не підкрадається там його батько, а коли одного разу його мати принесла кілька пригорщів сирого зерна, натеребленого з колосків, — то малий Андрійко запитався:

— Звідки ти це принесла, мамо?

Зблідла мати, смертельним потом облився Іван Іванович. Врешті промимрив:

— Та це нічого... Це, Андрійку, мама на дорозі знайшла... Хтось кинув....

Андрійко пильно глянув на своїх батьків, погрозив пальчиком і каже:

— Вважайте... Цей раз вам дарую...

Ну, відітхнули обоє. — Але я на іншу річ звернути бажаю увагу, на незвичайні здібности Андрійка, якими він визначився згодом у школі та які зробили з нього колись необиякого робітника в соцбудівництві радянської батьківщини Сталіна.

Отож це було ще в четвертому класі сільшколи, де вчив ударний кульробітник партієць Темняков. Він крім культроботи у школі був іще й селькором і це він перший післав до „Вістей“ новинку про незвичайну картоплю Горпини Іванівни.

Одного разу приніс Андрійко до школи гарний чотиростінний кристалик соли на довгім патичку.

Тов. Темняков зацікавився тим надзвичайним явищем, як і слід людині, що має наукові аспірації.

— Як тобі це вдалося зробити, товаришу? — спитав Андрійка.

Цей розповів. Мати розпустила темної соли в горшку. Він відділив собі трохи, бо думав, що потроїть миші сіллю — й так залишив. Якось ненароком вложив у горнятко патик. Потім забув, а ось нині дивиться, вода десь випарувала, а на патику залишився цей кристалик.

— Товаришу, це є надзвичайно важне природнє відкриття, — сказав учитель схвильованим голосом і ще цього самого дня вислав кореспонденції до окружної газети „Комуністичний Шлях“, де захопленими словами він сповіщав про своє відкриття. До редакції надійшов цей лист у пакеті, до якого долучили автентичний кристалик соли. Товариш начредактор прочитав лист, оглянув кристалик і підскочив з радости.

— Товариші! — він закликав урочисто, — ми переживаємо великий день!

І того самого дня в „Комуністичнім Шляху“ **„було видруковано“** тов. начредактором Вареницею велику статтю про надзвичайне досягнення радянської науки. „Ось де наука може вільно розвиватися — писав він — як не в батьківщині нашого геніяльного вождя і найбільшого вченого світу тов. Сталіна! Тут у цій вільній радянській країні тов. Темняков довів, що коли поставити горшок соли свобідному діланню сил природи, то ця сіль переміниться в кристалик, а вода щезне кудись безслідно. Слід додати, що горнець мусить бути камяний, в іншому це явище може й не наступить“.

Цим знаменитим відкриттям живо зацікавився місцевий зав'датель агротехнікуму і вже збирався написати про це до Академії. Але стримався, бо його підвладний, робітник Вікерс, американець з походження, йому виявив, що

ність" або репресією за „прихильність до місцевого націоналізму". Така доля стрінула в осени 1935 р. „президента" Сов. Карелії Гюлінга, який спротивився варварському масовому виселюванню карельських фінляндців з їх відвічних осель, що до нього дійшло у звязку з мілітаризацією прикордонних округ.

Перед кількома днями надійшли вістки про одночасні зміни на становищах „віцекоролів" у двох найбільших „союзних републиках", а саме на Сов. Україні і Білоруси. Керманича К.П.(б)У. і члена московського „політбюра" Постишева здеградували на секретаря окружної партійної організації в Самарі (тепер м Куйбишев) та передали владу на Україні Мендлеві Хатаєвичеві, дотеперішньому керманичеві партійної організації у м. Дніпропетровську. Одночасно відійшов зі становища „віцекороля Білоруси" довголітний керманич білоруської комуністичної партії Гікало, передавши берло в руки свого дотеперішнього заступника Шарангович. Одначе перенесення Гікала з Мінська на становище керманича партійної організації не має такого сенсаційного посмаку, що „кариє засдання" Постишева. Гікало є зрусифікованим білорусином, поводився на Білоруси пасивно і мабуть тому усунули його з цього „бастіону соціялізму на західних окраїнах СССР".

КАРІЄРА ПОСТИШЕВА — КРІВАВОГО КАТА УКРАЇНИ.

Інакше виглядає справа з Постишевом. Москаль, син ткача, електротехнік, большевик від 1904 р., роки 1908—1917 провів на каторзі і засланню. Як військовий комісар брав участь у громадянській війні на Сибірі. На Україні явився перший раз у 1923 р., а в роках 1926—1930 є членом українського „політбюра". В 1930 р. став другим секретарем центрального комітету комуністичної партії у Москві. Йому підлягали всі партійні організації молоді („комсомол" і „піонири"). В часі хліборобського саботажу стає фактичним диктатором України. На роки 1933—1935 припадає вершок його карієри. Говорили навіть про Постишева як про евентуального наслідника Сталіна тим більше, що був одним з найбільше відданих диктаторові людей.

По 1935 р. попав у „неласку". Її причини ще дотепер невідомі. Московська преса передруковує все рідше і рідше довжезні промови Постишева. Тимчасом саме він зламав дуже швидко хліборобський саботаж, хоч український нарід напевно не забуде йому „метод", що їх він уживав з цією метою. Переводив теж послідовно русифікаційну акцію на Україні, хоч одночасно саме в тому часі показувався у вишиваній сорочці на прилюдних виступах...

Підчас останньої хвилі арештувань „троцькістів" Г.П.У. всадило до вязниці одного з близьких співробітників Постишева — секретаря міського партійного комітету в Києві Ілінз та жінку „віцекороля" Постишева Постоловську.

На останнім пленарнім засіданні центр. комітету комуністичної партії у Москві гостро критикували КП(б)У за „легковаження засад демократії у внутрішньо-партійнім житті". Після того прийшла деградація Постишева.

КАРІЄРА МЕНДЛЯ ХАТАЄВИЧА — НОВОГО САТРАПА НА УКРАЇНІ.

Ще більшою несподіванкою є вибір наслідника Постишева. Мендель Хатаєвич почав свою партійну карієру в 1913 р. у т. зв. „польськім комітеті російської соціяльно-демократичної партії". З професії є дентистичним техніком. Новий „віцекороль" має за собою деякі „заслуги" за здавлення протибольшевицького повстання в Самарі в 1918 р. і „переможного переведення колективізації" в 1932 р. у дніпропетровській окрузі. Надто був у ласках Кремля, який дотепер пускав йому плазом ріжні „троцькістівські" чи „націоналістичні" ухили, що їх раз-у-раз ГПУ. викривало в цій окрузі. Не зважаючи на те ця номінація є дуже симптоматична з огляду на куди сильніші протисемітські настрої на Україні ніж Росії. Йде мабуть про те, щоб успокоїти совітофільську опінію на Заході, що обурилась дещо за „троцькістівські процеси" з протижидівським посмаком. Але це меншевсажний мотив. Зате одночасна зміна „віцекоролів" у Мінську і Києві має безсумнівний звязок з тим, що центральна влада щораз то більше акцентує свій російський патріотизм. Ця зміна є заповідю щораз то менше маскованої і щораз то безоглядніщої русифікації поневолених народів. А загально відомо, що жиди є куди завзятішими русифікаторами поневолених народів від правдивих москалів. До того вони є вигідніші для большевицького уряду, бо не обтяжують гіпотеки москалів закидами свідомої русифікації.

Здогади про загострення русифікаторського курсу потверджує теж недавно оголошений розпорядок про зміну латинської абетки кільканацятьох малих народів північної Росії на російську „гражданку" і гострі напади московської „Правди" на „віцекороля Берію", праву руку совітського диктатора на Кавказі. Все це має аж надто прозорчисту вимову.

—o—

Український університет у Румунії?!

ЧИ НАСЛІДКИ ПОДОРОЖІ МІН. АНДЖЕ ЛЄСКУ?

Як відомо, румунський міністр Анджелеску відвідав недавно Польщу і при цій нагоді оглядав українські державні школи. Вернувшись до Букарешту мін. Анджелеску в інтерву з представником Аваса заявив, що в найближчім часі приступить до креування українського університету в Румунії. Осідком його малиб бути або Чернівці, або Кишенів. Блаженні віруючі!

800 дітей без науки релігії.

ГРОМАДЯНСТВО ГОРОДКА ДОМАГАЄТЬСЯ КАТЕХИТА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ

Як вже кількакратно „Діло" повідомляло (в числах 35, 37, 39), українська шкільна молодь у Городку не має вже від трьох місяців свого катехита. Нема науки греко-кат. релігії в державній гімназії в Городку та в народніх школах на Черлянськім передмісті, в Стоділках і Дроздовичах. Загально є близько 800 дітей позбавлених науки своєї релігії та з розпорядку директорів (як нпр. у гімназії) мусять сидіти на годинах римо-кат. релігії. Попереднього катехита гімназії о. Мармаша, що вчив рівночасно у згаданих вище вселюдних школах, усунули внаслідок безпідставних інсинуацій, позбавляючи в цей спосіб гімназійну молодь духовної опіки.

В неділю 21. III. відбулися заходом Українського Католицького Союзу в Городку сходини родичів тих дітей, які не мають науки релігії. Які були заходи місцевих чільних громадян та родичів, щоби шкільна влада назначила катехита, представив адв. Карачевський. Опісля виявзалася дискусія, в якій забирали голос: о. декан Епіфаній Роздольський, д-р Семен Кивелюк, п. Фасовський та інші родичі шкільної дітвори. В дискусії виявилося, що шкільна влада лиш тому не хоче нового катехита, щоб йому не признати етату. (Зазначуємо, що в Городку є трьох польських катехитів на етаті, а нашого ні одного!). В Стоділках римо-кат. катехит давав українським дітям, що сиділи після приказу директора на латинській релігії, цукорки...

Зібрані родичі дітей одноголосно заявили, що не позволять дітям ходити на науку римо-кат. релігії. Підносилися також у дискусії голоси, що Митрополичий Ординаріят цієї справи не припильнував.

Опісля вибрано делеґації родичів, які вибрались до дирекцій шкіл та до інспекторату; крім цього постановлено виготовити відповідний меморіял до Кураторії, Митроп. Ординаріяту, Міністерства Освіти та Апостольського Нунція в Варшаві.

Тому, що зближаються Великодні Свята, а молодь ще не відбула реколекцій, просимо провід У.П.Р., щоб у цій справі особисто інтервеніював у Міністерстві Освіти, щоб якнайскорше, ще перед святами, назначено нам катехита в гімназії та в згаданих вище народніх школах. Українське громадянство Городка рішуче домагається від шкільної влади пошанування своєї релігії та слушних прав, забезпечених конкордатом і не дозволить, щоб молодь гр.-кат. обряду вчили релігії чужі їй і під національним і під обрядовим оглядом польські катехити.

Греко-католик.

Територіяльна автономія для Абисинії.

РИМ, 31. III. Стефані. **З нагоди уродин Італійського наслідника престолу Головна Фашистівська Рада ухвалила на вчорашньому засіданні надати Абисинії широку територіяльну автономію та получити уряд віцекороля Етіопії з тамошніми традиціями.**

Ухвала Головної Фашистівської Ради передбачує у першу чергу обсадження уряду віцекороля туземцем.

РАС ДЕСТА НАМІСНИКОМ ЕТІОПІЇ?

Агенція Стефані повідомляє з Адіс Абеби, що Раса Десту не розстріляли. Вістка про розстріл виявилася неправдива. Італійський уряд хоче використати величезну популярність абисинського національного героя і щоб здобути собі прихильність широких мас, задумує іменувати раса Десту віцекоролем Етіопії.

Цю вістку потверджують теж поголоски, які кружляють у Римі від довшого часу, буцімто маршала Ґраціянія мають відкликати до Риму.

НОРМАЛІЗАЦІЯ АБИСИНІЇ.

На шпальтах „Джіорнале д'Італія" Вірджініо Гайда полемізує з льондонським „Таймсом" і ствержує, що італійська влада повела в Абисинії сильну нормалізаційну політику, усуваючи ріжних обманців-чужинців, які стояли у звязках із організацією „Магомет Алі", яка була головною централею торговлі невільниками. Гайда пише далі, що нормалізація життя за кілька місяців пішла куди дальше, як нпр. нормалізація в англійських кольоніях.

КОЖНИЙ ПРИЯТЕЛЬ ВИНА Є СВОЇМ ВЛАСНИМ ВОРОГОМ.

в Америці кожна дитина про це знає. Не зразу повірив завідатель, але коли побачив малюнок в якійсь американській книжці — повірив. І вже не написав до Академії.

А малий Андрійко став відкривати одні закони природи за другим. Ось одного дня він сповістив тов. Темнякова, що коли горщок, де вариться юшка, накрити тісно покришкою, ще до того привалити каменем, то за якийсь час почне він сичати і врешті камінь з гркотом скотиться з покришки. Та цим разом тов. Темняков не здивувався тим відкриттям природи. Він тільки пояснив, що це вжнще відкрито вже давніше — яких триста літ тому, — а відкрив його великий французький фізик ...Гете.

*

Ось вам і ціла сімя Івана Івановича Гордієнка! Сам він стаханівець, його дружина визначна ударниця, а синок майбутній конструктор гігантів. Всі вони щиро, всім серцем трудилися над виконанням пляну по лінії геніяльного батька Сталіна.

На цьому й кінчається перша частина історії.

II.

Друга частина коротенька: одного дня Івана Івановича Гордієнка разом з сімєю вивезли на Сибір на поселення. З якої причини — то цього ані він сам не знає, ні його дружина не знає, ні Андрійко не знає.

Ані я не знаю. Знає це хіба один тільки Бог... але і той живе тільки поза Совітським Союзом, бо буржуазний.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Зелень і вода в місті.

У звязку зі змаганням до урбанізації краю, щоб таким робом відтяжити перенаселене село, міста нашого краю розбудовуються та більшають своїм простором. Одначе при розбудові міст „батьки міста" повинні звернути увагу і на те, щоб містові достарчити якнайбільше свіжого повітря, бо як відомо, ріжні чинники витворюють в наших містах таке повітря, що мрією кожного міщуха є вирватись хоч на пару тижнів кудись „на свіже повітря" — на село. Нинішна гигієна міста вимагає широких продувних вулиць та частих перерв у бльоках домів. Ті перерви може творити сама природа (горбки, шкарпи терену, яри, ріки, озера), або людська рука (парки, сади, цвинтарі, стави тощо). Всі ці перерви в забудуваннях причиняються до поправи занечищеного, міського повітря.

В давніших плянах міст будівничі проєктували парки у віддалі що півтора кільометра, так, щоб кожний мешканець міг за 10 мін. дійти від свого помешкання до місця зелені. Новітній спосіб гігієнічної будови міста має на меті ціле місто перетикати поясами зелені. Спеціяльно повинні бути пояси зелені довкола поодиноких дільниць і самого міста.

Зелень в місті може виступати як: 1) широкий пояс левад і лісів довкола міста.

2) Публичні і приватні сади, парки, спортові грища, поля для вправ, цвинтарі.

3) Як цвітники і травники на більших площах, вздовш вулиць, дерева і корчі на вулицях, поодинокі самотні дерева.

4) Як прикраса домів зеленю і квітами. В гігієнічнім місті будуччини уявляємо собі т. зв. „пояси землі", обмежені від двох сторін домами, найрадше віллями. В такім поясі зелені не було би вулиць; зелень має бути від середини домів, а не від їх фронту. Ті пояси будуть якби проводами, що перевітрюють середину міста. В них могли би бути площі для дитячих гор, тенісові корти, соняшні купелі, ховзанки тощо.

Також повинні бути пояси зелені здовш торів залізниці, що перетинає місто.

Вулиці гігієнічно розбудованого міста повинні бути обсаджені деревами, головно на травниках і хідниках. Вуличні дерева можна садити всюди; не можна їх лише садити перед тими домами, що мають фронт до півночі.

Вода — є справжнім скарбом в місті. Вона має вартість декоративну, а для здоровля має ке таку, як зелень. Вона відбиває прибережні види, відсвіжує звогчуючи повітря; у ріці в місті можна купатися, їздити човном, совгатися тощо (як нпр. у Празі, Відні, Парижі).

Ось нпр. Львів завдячує всі свої ширші вулиці (Академічна, Леґіонів) річці, щоправда сканалізованій.

Одначе в нашім краю нема ще зрозуміння цих великих вартостей рік для здоровля і краси міст і наші міста за малими вийнятками, попросту бояться рік, як чорт свяченої води. Навіть такі міста як Краків, Варшава, Торунь не вміють використати свого положення над такою великою рікою, як Висла.

Тільки Данціг використав своє положення над устям Висли і став майже „північною Венецією". Незвичайною прикрасою міста є вода в саджавках, басенах, водограях на вулицях, площах і в парках. Чудовим містом під тим оглядом є Рим.

Золото коло Львова.

В останній хвилині наспіла до нашого часопису сензаційна відомість.

Ото в селі Безбруди над Полтвою, на схід від Львова, один селянин вибрав для господарських цілей мішок прибережного піску. При пересипуванні пересушеного на припічку піску, його зацікавили маленькі блискучі зернятка якогось металю. В середу ввечір він вступив з ними до золотника у Львові, а цей сказав, що тих пару жовтих зернят — це золотий пісок.

Походження золотого піску в річці Полтві ще неясне; вияснять це геольоги, що вже зацікавилися сензаційною находкою. Якщо покажеться, що піскове дно Полтви є дійсно золотодайне, то це матиме далекосяжні наслідки для всього краю...

Доми будуччини.

При будові домів, архітект має часто труднощі з освітленням деяких убікацій денним світлом, нпр. тоді, коли хоче використати всякі закамарки, яких не можна ніяк получити вікнами з денним світлом. В останнім часі французькі інжинери придумали спосіб, як можна запровадити денне світло без помочі вікон.

Знаємо, що одною з найважніщих частин підводного човна є т. зв. періскоп. Є це інструмент у формі рури, де є цілий ряд сочок та дзеркал. Коли підводний човен поринає у воді, той періскоп вистає понад її поверхню і є неначе оком підводного човна, яке дозволяє обсервувати те, що діється на поверхні моря. Діється це в той спосіб, що образ поверхні моря впадає до сочки періскопу, як до фотографічного апарату, а цілий ряд дзеркал переносить цей образ на екран, що находиться в середині підводного човна.

На основі періскопу можна буде й освітлювати нутра всяких домашніх закамарків. Сочки та дзеркала, що збиратимуть денне світло, будуть поміщені на даху дому. Дзеркала спрямовуватимуть світло сонця простою рурою до середини дому, На даху є спеціяльний механізм, що обертає рефлектори і сочки за рухами сонця. З тієї простої рури будуть провадити бічні рури до поодиноких убікацій. Допроваджений до кімнати сильно згущений сочкою жмут промінів падатиме на ясномальовану стелю, а вона розпорошить світло по цілій кімнаті. Новий винахід є безумовно дуже практичний і дасть змогу освітлювати навіть найменші закутки великих домів.

—o—

Загадка довгого життя.

Часто стрічаємо людей 80, 90 чи більше літніх, які так добре виглядають, що мимохіть віримо в якийсь спеціяльний припис на довге життя чи якийсь чудесний еліксір їм відомий. Чотири знані віденські лікарі оголосили саме на сторінках преси свої „рецепти на довге життя".

91-літній д-р Еренгафт каже, що він жадного спеціяльного способу життя не віє. Він був громадським лікарем і мав так багато заняття, що не мав часу журитися своїм здоровлям, ані віддаватися гіпохондричним думкам. Він мусів бути ввесь час на ногах і кожної хвилини йти до хорих; часто він мусів у середині обіду відриватися від їдження і через те не обідався занадто. Мало пє і курить, бо випиває по обіді шклянку пива та викурює одно легке цигаро. Спортом не займався, бо каже, він тільки денно находиться, що тим найліпше вигімнастиковує свої мязи.

Другий довговічний лікар проф. Кінцель каже, що для здоровля і довгого віку треба вживати багато свіжого повітря. Спати при отвертих вікнах, ходити щодня на 1 год. прохід. Добре також змивати ціле тіло холодною водою. Професорові добре служить по обіді чарка вина, а вечором шклянка пива. Третій кріпкий старець проф. Гольц має ось який розклад дня: 8 годин праці, 8 відпочинку та розваги, 8 сну. Він їсть мало мяса та небагато пе алькоголю і мало курить.

Він каже, що добре є по обіді передріматися трошки. Проф. Гольц приписує також велику вагу погоді духа та доброму гуморові. Головно не радить думати про старість.

Четвертий довговічний 94-літній д-р Вальд є справжнім феноменом, бо почувається знаменито на душі і тілі і має всі зуби здорові. Коли його спитали, яка це таємниця такого знаменитого здоровля і задоволення життям, він відповів, що він ніколи тим не журиться, а думає, що своє здоровля завдячує головно свому замилуванню до сонця, гірських прогульок і купелей.

Як бачимо, то нема спеціяльних „еліксірів довговічности". Все зводиться до одного слова „гігієна життя". Всі ці довговічні люблять свіже повітря, сонце, купелі, рух, поміркована їжа та розваги, праця, погода духа і добрий гумор. Ось вся тайна їх довговічности.

ЕЛЄКТРИЧНІСТЬ У ПОЛЬЩІ.

Нашу добу зовуть часто добою електричности. Життя в культурних країнах попросту не можнаб було собі уявити без цього важного чинника. Деякі фанатики електричної сили висували навіть недавно проекти, щоб одницею міжнародного гроша установити саме кільоват, себто підставову одиницю електричної сили. Однак це є покищо нереальне, бо одні краї мають вище розвинену електрифікацію свого життя, другі менше.

Стан електрифікації Польщі не є надзвичайний. У Польщі є тепер 2600 електрівень, переважно малих, бо лише 75 з них має силу понад 500 кільоватів. Сила всіх електрівень в Польщі рівна ок. 1,5 міл. кільоватів, а річно вони випродукують ок. 2,5 міліярдів кільоватгодин електричної енергії. (Кільоватгодина означає працю, яку виконає електрична струя сили 1 кільовата в часі 1 години. 1 кільоват ел. струї дає майже тільки енергії, що 1 моторичний кінь).

В порівнанні з іншими краями польські електрівні дають краєви дуже малу кількість енергії, що йде головно на службу промислові та на освітлення льокалів.

Ось нпр. у Франції витворюють річно КВГ (кільоватгодин) електричної енергії аж 13 міліярдів (супроти польських 2,5), в Німеччині ок. 14, в Зл. Д. П. Америки понад 100 міліярдів, а в малій Швайцарії два рази більше (5 міліярдів КВГ), ніж у великій простором Польщі. Це є характеристичне для культурно-промислового стану держави тимбільше, що в Польщі є всі дані до величавої електрифікації краю; — є власне залізо на будову ел. турбін, є дешеві джерела енергії як водопади і власне вугілля.

—o—

З КРАЮ І ЗАГРАНИЦІ.

— У Польщі помітний дальший зріст числа хорих на сухоти. На 33 міл. населення держави вмирає з причини сухіт 80 тисяч осіб річно. До боротьби зі сухотами має суспільність всього 341 порадней, 5854 шпитальних і санаторійних ліжок та 308 місць у школах на вільному повітрі.

— В СССР. мають впровадити нагороди для батьків за кількість дітей, зачинаючи від 7-ої дитини. Починають там побільшувати число місць у захистах і дитячих садках. Обмежено можливости штучного переривання вагітности; це може статись лише на основі порученя лікаря, а не на забаганки матері, як досі. Жінки, що самовільно перериватимуть вагітність, будуть карані. Це все дуже гарно виглядає на папері, але замість визначувати нагороди за більше як 7-еро дітей, ліпше подбати щоб тих менше ніж 7 не вмирало з голоду.

— В Америці фундація Рокефеллера видала на цілі звязані з публичним здоровлям в 1936 р. 2,200.000 дол. Придалась би така фундація і в нас!

— І в Китаї завели недавно суспільні обезпечальні, що обезпечують людей у випадку недуги, материнства та нещасливих випадків. Китай має тепер 447 міл. населення.

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Вистава тютюну в париськім музеї.

На цій оригінальній виставі присвяченій історії тютюну й ріжних тютюневих „причандалів" є кілька станок, перед якими навіть найзавзятіший курець пристане з недовірям. У тих стовпках розміщені малі, мистецько виконані предмети з металів, слоневої кости, дерева, рогу та інших матеріялів. Мають вони найріжнородніші форми і вгадати їх призначення можемо щойно тоді, коли обернемо якийнебудь предмет другою стороною. Показується, що ті предмети це терка, які щезли тепер разом із налогом нюхати табаку. Бо щойно від початку минулого століття люди з „вищого товариства" почали курити кручені цигарки, задивившись на вояків і моряків. Жінки, які передтим нюхали табаку деформуючи собі свої гарні носики, почали курити тоненькі папіроски.

Терко.

З часів „нюхання" табаки залишились ріжні табакерки, що тепер незвичайно хвилюють ріжних колекціонерів. Та заки можна було наповнити табакерку табакою, треба було спершу натерти собі цього „божеського насіння".

Робили це на малесенькім терку. Цьому прозаїчному інструментові надавали звичайно форми людини, риби, птиці, скрипки, а іноді й „домовини. Бо поважний чернець, розтираючи на табаку свій тютюн, міг одночасно придумувати над суєтою цього світу, зменшуючи хоч трішки свою вину за наліг до „диявольського насіння". Такі терка для духовних осіб були незвичайно поширені. На верхній стороні виріжьблювали майстри по мистецьки хрести, постатті святих, Страсти і т. д. Одначе частіше „табачники" вживали менше табакерок із менше строгими сюжетами, нпр. з любовними або гумористичними сценами, мітольогічними особами, гербми квітами і т. д.

Історичні табакерки.

У XVIII. ст. мистецтво ставало дуже часто на послуги курцям. Табакерки ріжних форм і з дорогих матеріялів нагадують золотарські предмети і на тих теж замітні зміни історичних подій. На накривці представлене здобуття Бастилії, або символічні знаки, які нагадують ріжні історичні події. Сама табакерка мае форму фригійської шапки, наполеонського трикутного капелюха та інші подібні форми. Заки власник підніс вічко табакерки, читав спершу гасло: „Жий здоров!" або „На здоровля королеві!" Є теж на виставі і багато історичних табакерок. З них нюхали Наполеон, Вольтер, Веранже, кріваний Марат і інші. Є теж форфорова табакерка у формі запечатаної коперти з часів цариці Єлисавети, з написом: „Моїй жінці Анні Богдановній, Їх Високопреподобію Тишиній в селі Плобоні".

Файки звичайні і „почесні".

Колекція файок теж ріжнородна. Від найстарших з довгими до самої землі цибухами і зі срібними карбованими головками до короткої сучасної файки в стилі Еріо, яка є, так сказатиб, нащадком файки старих „морських вовків". В один час була мода на файки з головами ріжних осіб і курці набивали тютюном голову Наполеона, Тієра, Буланже, Ґарібальдія, Ромфорда, Ґреді і інших. „Почесні файки", що їх подавали гостям на знак великої пошани, були такі довгі, тяжкі і з такою складною накривкою і переділкою, що курити з них годі було.

Коробки, запальниці і щипці.

Чимало ще інших ріжнородних предметів із старого арсеналу курців, можна побачити на виставі. Прегарні, фантазійні коробки на переховок тютюну, запальниці і кресива у формі пістолі, дроти до чищення файок, ріжні цигарниці, папіросниці (між іншими також срібна папіросниця Бріана з картою Европи на вічку, капшуки на тютюн, ріжні щипці, що ними брали вуглики до запалювання файок і т. д. Те всі причандали заміняли сьогодні курці на коробку папіросок і коробку сірничок.

Альманахи для курців.

На виставі є багато картин, рисунків, карикатур, книг і документів звязаних із курцями й куренням. Є там картини Тенірса, Ван Дайка, Менсонія на яких намальовані курці, є портрет доньки члена конвенту Канаса з папіроскою в руках і портрет француженки, жінки султана Селіма III. з наргілею. Є теж ріжні альманахи для курців і для тих, що нюхають табаку, ноти пісень про файки і тютюн, старі списки курців, в тім квіти славного авантуриста кавалера д'Еон, який подавав себе за жінку. „Панна д'Еон" любила нюхати: 10. березня 1763 року доставили їй відразу 60 фунтів тертої табаки.

Шильд тютюневої крамниці із Сен Дені.

Шильдом для цієї оригінальної вистави може послужити старий шильд тютюневої крамниці в Сен Дені. На цім шильді намальований поставний мужчина з файкою і матрона в чіпку яка нюхає табаку.

Виставу замкнуть 1. квітня ц. р.

Згадка про джентельменського героя.

Всі англійські газети підкресляють 25-ліття смерти „джентельмена героя" сотника Льоренса Отса.

Учасники експедиції сотника Скота до полудневого бігуна мали пройти 1.500 кільометрів крізь ледяну пустиню. Один учасник Івенс не видержав і умер. Услід за ним занедужав Отс.

Він зясував собі, що з відмороженими ногами і руками є тільки тягарем для експедиції. Тому з ночі, підчас страшної сніговії, Отс виліз із зимовика й остав на снігу, щоб умерти наморозі.

І коли Скот закостенілою рукою писав останні слова свого щоденника, подумав про Отса й дописав: „Всетаки краще вмерти тут, як у комфортовому мешканні".

Щасливе кохання і траґічна смерть.

Перед кількома днями розігралася в містечку Пльоешті (Румунія), яке лежить у нафтовій окрузі між Бузаном і Дубовицею траґічна подружня траґедія.

Молода, 19-літня Іванна Негруці, донька книговода „Румунського нафтового концерну" їхала по скінченні гімназії до Букарешту, де вписалася на хемічний виділ університету. По кількох місяцях молода красуня-студентка звернула на себе увагу доцента хемічного виділу 33-літнього Ґріґора Одобреску. Спільна праця й спільні зацікавлення зблизили молодих людей до себе. Обоє закохались у собі взаємно.

Одобреску, хоч молодий мав уже деяке значіння в румунських наукових колах. Експерименти над добуванням синтетичної бензини зєднали йому навіть деяку славу.

Іванна станула при ньому, помагала йому в праці у студіях та ріжних хемічних дослідах. По короткому часі обоє повінчались. Здавалось, що ніщо не стане на перешкоді подружньому щастю. Одначе підчас одної автомобілевої прогульки, Одобреску стратив панування над автом, яке зїхало в пропасть. Зпід розбитого авта добули прохожі жертви нещасного випадку і відвезли їх до лічниці. Іванна прийшла по кільканацяти днях до себе, зате лікування Одобреска було дуже затяжне й важке. Вкінці доцентові врятували лікарі здоровля, але мусіли при тім відтяти обі ноги. Це так зденпримувало Одобреска, що він рішив покінчити зі собою. Молода дружина потішала його як могла, але коли переконалася, що її зусилля даремні, рішила вбити свого чоловіка й себе. Одного дня, користаючи з неприсутности домашніх, написала довгий прощальний лист до родичів і трьома вистрілами убила свого мужа. Відтак стрілила до себе, але куля пішла кілька мм. нижче серця. Іванну знову відратували. Небавом стане вона ця молода 20-літня вбивниця перед судом.

ЖУРБА ЗА ШЛУНКИ ЛЬОНДОНЦІВ.

Професійні організації, що гуртують ремісників і купців зі споживчої бранжі, почали приготування до коронації Юрія VI. Іде про те, щоб призбирати достаточну скількість харчевих запасів для ресторанів і гостинниць у Льондоні.

Вже сьогодні призадумуються ремісники, пекарі, цукерники, броварники і т. п., щоб обслужити міліон гостей, які прибудуть на травневі паради. Пекарський цех заявив, що треба конче підвищити ціну на хліб. Та влада не згодилася на це і загрозила, що сама громада Льондону заложить велику, дешеву пекарню. Пекарі хоч-не-хоч успокоїлись і запевнили, що самі дадуть раду. Просили тільки банкових кредитів на закупно і доставу товару.

—o—

„КОЛЮМБОВЕ ЯЙЦЕ" ЗНАЛИ ВЖЕ 26 ЛІТ ПЕРЕД УРОДИНАМИ КОЛЮМБА.

Відома історія з „Колюмбовим яйцем", що її подав у 1565 р. італійський письменник Бенцоні, не є, як виявилось, помислом самого Колюмба. В р. 1446, в якому уродився Колюмб, помер славний архітект і різьбар Ф. Брунелешi, творець перспективи в малярстві та конструктор прегарної копули на фльорентійській катедрі. В 1420 р. коли будували ту копулу, повстали гарячі спори між архітектами. Брунелеші представив свій проект, не долучуючи плянів. У дискусії хтось поставив йому закид, що без плянів не може бути й мови про будову. Тоді Брунелеші заявив, що той буде надаватись до виконання плянів, хто зуміє поставити яйце сторчма. Коли ніхто не міг втяти такої штуки, Брунелеші поставив яйце в той спосіб, як кільканацять літ пізніше Колюмб. Було це 26 літ перед уродинами Колюмба.

Україніка Варшави.

НЕБУДЕННА ПОДІЯ — РЕЧІТАЛ МАРІЇ СОКІЛ.

Писати про блискучий речітал п. Марії Сокіл, прімадонни українських і закордонних сцен, з яким наша артистка виступила на запрошення Союзу Українок-Еміґранток у салі варшавської консерваторії 21. м. м. — вже дещо запізно. Врештою ми спеціяльно здержалися з рецензією чи згадкою того незабутнього вечора, щоб тепер, коли вже й українська й польська преса занотувала його в своїх інформаційно-рецензійних рубриках, зібрати враження того концерту. Був він безсумнівно в дещо одноманітному житті української кольонії у Варшаві, подією першої кляси, самоцвітом української вокальної музики, якого красу відчули польські фахові рецензенти концерту, що й знайшло широкий відгук у варшавській пресі ріжних відтінків.

Варшава довго згадуватиме той концерт і його героїню, п. Сокіл, що на звичайній естраді, без штучних аплявзів і квітів, в атмосфері „родинної" авдиторії — показала красу свого голосу й фінезію високо-клясної техніки. Один жаль можна мати до п. Сокіл, — що так рідко відвідує Варшаву, що можна відчути у критиках рецензентів з „червоної" преси, які висказали з того приводу своє здивування. Присявні на концерті професори консерваторії у розмові з нами — не мали слів подиву для гнучкости голосу української артистки, що потрапила в одній (дещо за ріжноманітно зложеній!) програмі виявити стільки вміння віддавати ріжні щодо характеру й музичного змісту твори.

Кривду зроблено при концертових згадках: замало сказано про **акомпаніямент проф. А. Рудницького,** що грав динамічно, створивши сильні рами для співачки. В арії з опери „Довбуш" композитор показав себе правдивим мистцем. Без нього концерт не був би тим, чим залишився на варшавській естраді — тріюмфом великої пари великих українських артистів.

У „ПРОМЕТЕЇ".

18. м. м. редактор С. Чарнецький при дуже численно зібраній авдиторії, серед якої було багато польських політиків, публіцистів і журналістів, виголосив відчит на тему: „Роля Польщі в Европі та змагання Прометея". Прелеґент досить реально обговорив ролю України у світовій політиці. Дискусія стояла на високому рівні. (КТВ).

Присилайте передплату!

Загальні Збори Товариства св. Андрея.

Дня 30. березня відбулися в салі „Української Бесіди" Загальні Збори Т-ва св. Андрея при участи 76 членів. Зборам проводив голова Т-ва о. Юл. Дзерович, представником Митр. Ординаріяту був о. мітрат Базюк, нарадам прислухувався Преосв. Будка.

Зі звіту директора, справника і касієра довідалися ми, що до Т-ва належить 870 духовників Львівської Архидієцезії, які зложили 6.872 зол. членських вкладок. В адміністраційнім році закупило Т-во власну хату при вулиці Тереси 38, де приміщено канцелярію Т-ва і влаштовано нічліґові кімнати для членів. З касового звідомлення довідались ми, що фабрика свічок „Керос" признала в 1936. р. на ціли Т-ва квоту 1.375 зол., як провізію від закуплених членами свічок просто у фабриці.

Т-во св. Андрея живо займається становими справами й болячками духовенства та прийняло багато важних ухвал для духового піднесення і матеріяльної поправи долі духовенства. Піднесено також справи організації молоді й успішної боротьби з комуністичними впливами.

Збори закінчилися в год. 4. пополудні вибором Виділу, до котрого увійшли: о. крил. Дзерович як голова й о. Козицький Петро як секретар. Директорами вибрано: о. Дурбака Савина й о. Савицького Осипа; директором канцелярії о. Харину Володимира.

Серед піднесеного настрою закінчилися Збори молитвою „Достойно есть". В часі нарад вислано депутацію до Ексцел. Митрополита з чолобитнею.

Місія і посвячення дзвонів у церкві св. Миколая.

Від 20. березня до 4. квітня 1937. відбувається пятнацятиденна св. Місія в церкві св. Миколая у Львові. Проповідають тричі денно ОО. Редемптористи з Ковля, а саме о. провідник Роман Бахталовський і о. місіонар і парох Ковля Володимир Стернюк. Щодня рано є чотири а нераз шість і більше Служб Божих. В год. 6.30 є коротка місійна наука а в год. 11. друга. В год. 17.30 вечірня а в год. 19 велика місійна проповідь. Церква св. Миколая все по береги виповнена вірними. Щоденно вечором заповідають оо. місіонарі точний порядок на другий день. Підчас св. Місії 28. березня було торжественне арх. богослуження, яке відправив Преосв. Кир Іван при асисті оо. крилошанина д-ра В. Лаби і о. дек. Курчаби Івана з Добужан. Діяконували оо. д-р Ів. Фіголь і о. Шеваль Ч. С. Ізбавителя. Сповідало десять священників. По арх. літургії відбулось дуже торжественне поблагословлення двох нових дзвонів, які справили своїми жертвами бідні парохіяни цього княжого храму Св. О. Миколая. Щойно після 22 літ могли вони здобутись на такі гарні дзвони на місце забраних в 1915. р. австрійськими військами на гарматні пушки. Дзвони одержали імена „Лев" і „Василь", перший великий, понад 700 кг. у честь фундатора церкви Льва Даниловича, другий на спомин теперішнього душпастиря, важить коло 300 кг. Після поблагословлення цих двох дзвонів сказав дуже зворушливе слово Преосв. Кир. Іван з нагоди такої вдалої св. Місії і такої великої жертви парохіян для своєї церкви, такої вбогої. Преосв. епископ погратулював щиро тим добрим побожним і жертвенним парохіянам за їх великий дар

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 5

На хвилях світової війни.

5. ЗАСЛАНЦІ ТА ПОСЕЛЕНЦІ.

Пінчуга, де довелося мені жити, це було невеличке село над Анґарою, усього кількадесять нумерів хат. Церква була гарна, але священник приїздив з Богучан лише два-три рази в рік, похрестити народжених, погребаних покропити, інших висповідати, повінчати. (Священником був такий наш чоловік з Каменця Подільського, о. Гучковський, з якого донькою оженився наш тов. Неділко). Була теж у Пінчузі прегарно улаштована державна „міністерська" школа з двома учительськими силами, багатою дитячою бібліотекою та науковим приладдям, якого позаздрити б неодна наша школа. А пінчугські чолдони, хоч самі малограмотні, ухвалювали без протесту рік-річно доволі високу квоту на направу будинку і придбання книжок для дітвори. Бо наука була безплатна, діти діставали книжки і все шкільне приладдя дaром. Правда, всіх дітей у школі було найбільш сорока, зате й легша була праця з ними учителям.

Російські „ссильні", що вже здавна тут проживали, понайбільше соціялісти та анархісти, засуджені за участь в аґрарних заворушеннях — мали свою бібліотеку, доволі гарну і велику, що-найкращі твори російської та світової літератури. Ах, з якою насолодою я в них потонула! Поміж цими засланцями були люди ріжних націй: москалі, поляки, греки, турки, жиди, латвійці. Було теж і кількох українців, та вони крім прізвищ і хахлацької вимови нічим не були звязані з Україною і по революції 1917 року залишилися надалі на Сибірі.

На засланні мали ми повну свободу рухів. Хоч був у селі стражник, який мав пильнувати, щоб хто не втік і мав контролювати рано і вечір, чи всі дома, але стражники бували звичайно дуже толерантні. Коли один застукав до мене раз уранці, хазяйка накинулася на нього з лайкою: „Какой лешій стучіт? Девка спіт" („Що за чорт стукає? Дівка (це нібито я) спить".

Ми австрійські та німецькі полонені творили окрему громаду, але з російськими засланцями жили в найкращій злагоді й користувалися їх помічю в постаті почти та передачі посилок нашим товаришам по Анґарі. Та багато минуло часу, заки навязали ми листовні звязки поміж земляками, Наддніпрянщиною і Галичиною. Перші відізвалися до мене Олександер Русов і пані Грінченкова з Киева. Завдяки їй мали ми постійно ввесь час ґазети і книжки, все, що найновішого появилося в українській мові. Діставали від неї на свята дарунки й харчі, що нагадували нам рідний край, рідні обряди. Та найбільш матеріяльної та моральної помочі зазнавали ми таки від своїх братів-галичан. Памятав про нас Ексцеленція Митрополит з Курська, д-р Боцян з Мінусінська прислав скриньку ліків, насіння цвітів і городини, дбав про нас пок. д-р Федак з Киева і незабутньої памяти директор Кость Паньківський, який насилав нам чимало усяких книжок і брошур, запомагав нас теж дуже щедро грішми отець курат Володимир Садовський з Красноярська. Однак місцевої (на терені Росії) зорганізованої помочі **для всіх** засланців-українців на Сибірі не було і це нас трохи боліло, бо інші народи таку поміч мали.

І щойно тут на засланні ми відчули, що значить сильна, свідома своеї одноцільности нація, що значить бути її членом. Як гарно обезпечені були німці! Вони не тільки діставали більші підмоги з американського консуляту, але німецькі організації присилали їм на кожні свята цілі комплети нового білля, одежу, обув, святошні дарунки. Установи, де вони перед війною працювали, виплачували засланим точно половину їх пенсії, передаючи другу частину родині дома. Так напр., німецькі робітники Путилівських російських фабрик жили на Анґарі, як пани і ще нашим землякам помагали. Жиди — найбільш солідарна нація у світі — находили поміч у своїх комітетах, які висилали делеґатів аж ген на Анґару з одіжю, обувю і святочною пасхою. І поляки, хоч слабше зорганізовані, таки діждалися свого делеґата, редакції присилали їм даром часописи, а на Різдво святошні побажання.

А ми? Правда, в Киеві повстав якийсь комітет „для оказанія помощи населенію Юга Россіи, пострадавшему от военних дѣйствій", який і нашим на Сибірі присилав дрібні підмоги. Не знаю, яку ролю мали в тому Комітеті київські українці, бо всі письма до нас були писані по-російськи, так само як анкетні „опросния листки" якими нас просто засипували, буцім то в нашім інтересі. Ті листки виповняли ми дуже основно, але без вислідку. Наші письма у відповіді на зазив самої Правної Секції Праці збували мовчанкою або навіть лаконічною порадою: „Сидіть краще на Анґарі!"

Ну, і ми сиділи — рік, два, три. Про те, що ділось в рідному краю, довідувалися ми найбільш з польського **Dziennik-a Kijowsk-ого;** про відступ москалів зі Львова, про поворот наших військ вичитали ми з „Прикарпатской Руси", що припадком попала нам у руки, а час до часу якась листівка до одного з нас з дому приносила нам вістки з Европи. Ми довідалися про освітню роботу наших на Волині, у Відні, у таборах еміґрантів в Австрії, Чехії і радувалися наші серця, що хоч ми тут нудьгуємо й терпимо, наш нарід таки живе, кріпиться, встає.

і дуже сердечно подякував їм за те. Тим більше, сказав Преосв., цінится ту жертву, бо вона наче вдовина лепта, яку складають люди зовсім убогі і навіть безробітні.

По торжестві поблагословення дзвонів відбулася спільна фотогр. знимка Брацтв церковних і всіх священників з Преосв. Кир. Іваном. Дуже зворушливо виглядала підчас св. Місії цілонічна адорація Найсв. Тайн, які були виставлені в дерев'янім трикутнику, на якому горіли всю ніч сотки свічок. До сліз зворушало, як перші священики адорували св. Тайни, а опісля ввесь нарід із свічками в руках клячав цілу ніч, молився і співав побожні пісні. В год. 24. зачалася триголосна Утреня. В год. 3. по півночи співав хор церкви св. Службу Божу, яку скінчив в год. 5. над раном. На мій приступило понад триста вірних до св. Причастія, висповідані священиками, оо. місіонарями, які всю ніч слухали св. Сповіди. Така сама цілонічна адорація Найсв. Тайн відбудеться і 4. квітня з суботи на неділю на закінчення Місії.

Вибори до нового японського парляменту.

ТОКІО, 31. 3. ПАТ. Нові вибори відбудуться 30. квітня ц. р. Політичні кола здогадуються, що нові вибори змішають робітничу партію та інші дрібні партії. Зате дві великі політичні партії Мінсєто та Сеюкаї вийдуть з виборів з незначними змінами. Кружляють поголоски, що уряд візьме участь у виборчій кампанії. В останній хвилині уряд рішився створити нову проурядову партію при допомозі військових та націоналістичних сил. Одначе сумніваються, щоб ця акція увінчалася успіхами. Хіба, що в найкращому випадку відсуне урядову крізу.

Дві демонстрації безробітних.

У вівторок 30. березня ц. р. у бюрі посередництва праці при вул. Святохресній ч. 26. переводили контролю безробітних. Частина безробітних намагалась уладити демонстрацію, щоб унеможливити хід праці. Цю акцію зліквідувала поліція. Одначе вечором безробітні зійшлись на перехресті вулиць Святохресної та Янівської і намагались перекинути трамвай, але це їм не вдалось, бо кондуктор зорієнтувався в чому діло і швидко відїхав. Всеж таки безробітні вспіли вибити камінням кілька шиб у трамваю.

В середу 31. м. м. зійшлося знову перед урядом посередництва праці при вул. Святохресній коло 1.000 безробітних. До уряду впускали по 50 безробітних по черзі. Але і цим разом безробітні, підбурені агітаторами, намагались виломити браму і ввійти всі до бюра. Їх намагання вдаремнила поліція та розігнала демонстрантів. Тоді безробітні зійшлись на розі вул. Перацького і двома наворотами на Гетьманських Валах, де також їх розігнала поліція. Одночасно поліція арештувала кількох агітаторів та тих, які вибили вікна у трамваю при вул. Янівській. Арештованих передадуть судовій владі.

МІН. АНТОНЕСКУ ВИХАВ ДО БІЛГОРОДУ.

БУКАРЕШТ, 31. 3. ПАТ. Міністер закордонних справ В. Антонеску виїхав нині рано до Білгороду на засідання постійної ради держав Малої Антанти.

Як нетерпляче вижидали ми кожного рядка, писаного близькою людиною — як у той день, коли мала прийти почта, літом на човні, а зимою саньми, денервувалися ми від ранку, сидячи годинами на березі Ангари, споглядаючи в безконечну даль, чи зачорніє на хвилях темна точка, вістуна почти. А коли почта прийшла хочби й у глуху північ, товариші бігали від хати до хати, розносячи її усякому. Але почта приходила лише раз у тиждень, а за деякими посилками треба було їхати зо 40 км. до Богучан. А іноді почта зовсім не приходила — це бувало взимі, коли почта ходила іншою дорогою, трактом на Карабул. Тоді ми потішалися: листи є і почта везе їх, але там на карабульськім мості засів ведмідь і не пускає її (так воно траплялося). І всю вину складали ми на бідного „мися", щоб не тратити віри у своїх. А на весну та восени у час „распутіц"-и — два місяці повного відокремлення від світа.

Життя наше поволі стало укладатися в певні норми. Ми перестали сподіватися, що за рік-два вернемось домів і почали миритися зі страшною спершу думкою, що як колись шведи за Петра Великого проживемо і ми тут пять-шість років. А як уже чоловік з чим помириться, хочби й найстрашнішим лихом, то стає легше на душі. Ну, Сибір так Сибір! не новина нашому братові! Ще за царя Олекс'я гостив тут уперше наш Дем'ян Многогрішний з родиною і за Байкалом зі своїм козацьким відрядом захищав Росію від інородних дзійських племен. Стоїть ще там під Селенгінськом його хрест з написом. А відтак побував тут і Сірко і Семен Палій і Паліїха проживала в єнісейському манастирі. Закінчив тут життя Максим Залізняк. Отже, ми тут свої.

(Далі буде).

По широкому світі.

Австрійський канцлер Шушніґ виїде небавом до Італії, щоби побачитися з Мусоліні; дата подорожі ще невідома.

Провідник фламандських націоналістів Деклерк заявив, що його партія всіми силами підтримає Деґреля у виборах, що відбудуться 11. квітня.

Злученим Державам загрожує страйк 400 тисяч гірників, якщо мішана комісія не дійде нині до порозуміння щодо висоти заробітків і годин праці.

У сирійському місті Александретті дійшло до великої сутички між арабами й турками.

Палестинські араби вислали делегацію до еміра Трансйорданії, прохаючи його інтервеніювати в їхній обороні у британської влади.

Румунське міністерство отвирає від завтрішнім днем високі школи. Студенти, що мусіли покинути університетські осередки, вернуться туди безплатно.

В індійській місцевости Дамділь у провінції Вазірістан дійшло до битви між більшим відділом британських військ та загоном тубольчих повстанців, зложеним з 500 верховинців. У битві згинуло 4 старшин (2 англійців і 2 індусів) та 21 вояків (2 англійців і 19 індусів); 41 вояків ранено. Втрати повстанців дуже великі.

Італійський міністер Чіяно не виїде до Анкари. Переговори про поширення основи порозуміння розвиваються добре.

—o—

НОВИНКИ.

— **В справі щомісячного безплатного книжкового додатку.** Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші **точні і безпосередні передплатники**, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рідного промислу**, що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. І. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу". Вступ за добровільними датками.
4—7

— **Звичайні Загальні Збори** ... у Львові відбудуться в неділю дн... р. в год. 10.30 передполуднем у ...

— **Затямте**, що все перекрас... стить своя **Механічна Пральня** „... приняття: Львів, вул. Зелена 31, На Байках 15. Виконання солідне...

— **Загальні Збори** Кооп. Укр... Мистецтво у Львові відбудуться в... 2. квітня ц. р. в годині 5-тій по... „Труду" (Клюб). Численно явитис... сить **Надзірна Рада**.

— **Дохід з календаря „Українс...** призначений на допомогу інвалі... ського Війська. Сьогодні вислали розрахункові перекази тим нашим ... не вирівняли належности за календа... Просимо всіх вирівняти негайно до... дар зол. 1.50. — **Видавництво „Укр... валід"**. Львів, Потоцького 48.

— **Сходини членів „Міщанського** ... **Львові.** В неділю 4. квітня ц. р. відбуд... щанському Брацтві" у Львові при вул... 3. відчит проф. Кирила Студинського... „Наше життя в часах Маркіяна Шашк...". Початок точно в год. 6-ій веч. По відчит... ський вечір з чаєм. Виділ запрошує до участи всіх членів з родинами. — Вст... Гостям раді.

— **Шевченківське свято в Любліні** відбу... ся заходом відділу Українського Центр. К... в суботу 3. квітня ц. р. в салі Музичного ... риства, вул. Капуцинська 7. Початок в год... 30. Карти вступу можна набувати раніше в т... паперу Марії Кибалюк у Любліні, вул. Н... вича 17. (будинок театру).

— **Зізд у Луцьку в 15-ліття Української ... дарської Академії.** Організаційний Коміт... вшанування 15-ліття Української Господа... Академії в Подєбрадах (ЧСР) закликає вс... скінчили УГА, гідно вшанувати ювилей ... „Альма Матер". З цією метою в Луцьку ... лині вже повстав Комітет, який проєктує ... товаришів з цілої Волині на 16. травня ц... Луцьку. Товаришів, що бажають взяти уча... зізді, просимо зголошуватись, подаючи ад... до Організаційного Комітету на таку ад... Луцьк, вул. Голубка 8., інж. Микола Сувчинс... — За Організаційний Комітет: інж. К. Єгу... голова; інж. М. Сувчинський, секретар.

— **Субвенції з міських фондів.** Президент ... ста Львова д-р Ст. Островський признав на 1936-37 м. і. ось які субвенції українським і ... цапським установам: Рідній Школі 150 зол., ... оперативі „Український Театр" 400 зол., На... нальному Музеєві 300 зол., церкві св. Мико... 200 зол., Захоронці „Рідної Школи" на Знес... 100 зол., Т-ву „Українська Захоронка" 1.000 ... для Сирітського Захисту СС. Василіянок ... зол., бурсі Народнього Дому 100 зол., Ставро... гійській бурсі 100 зол., бурсі „Общества Русс... Дам" 100 зол., Сирітському Захистові оо. Сту... тів 100 зол., Ремісничій Бурсі при вул. Пасі... 300 зол., Порадні Матерей при вул. Ходо... ського 100 зол.

— [illegible] українська піаністка. Як нас повідомляють, в середу 7. квітня ц. р. виступить у салі М[illegible]ого Т-ва ім. М. Лисенка з власним концертом молода піаністка Слава Ганчерюк, яка м[illegible]ого року закінчила з відзначенням концертовий курс. У програму концерту входить [illegible] Баха, Шумана, Шопена й Ліста та з укр[illegible]ких композиторів твори Людкевича, Барві[illegible]ого і Нижанківського.

— [illegible]і Сімпсон у Львові. В четвер 1. IV. пере[illegible]е через Львів до румунського купелища [illegible] Чорним Морем наречена кн. Віндсору п[illegible] Сімпсон. Приїде вона поїздом Відень—Букар[illegible] у год. 17.30 та перебуде в нашому місті [illegible]ого 10 хвилин. [illegible]

[illegible]юро Тірка повідомляє, що в понеділок 5. [illegible] виступить у Львові, у салі польського Муз[illegible]ого Т-ва Дора Калинівна, характеристична артистка „Варшавського Цирулика". Хар[illegible]истичні типи, які відтворює Калинівна, [illegible]ть вже свою славу. У програмі м. ін. деякі [illegible]інські пісоньки.

[illegible] Дальший ремонт будинку „Просвіти". Цо[illegible]ного комфорту, з якого знана камениця „Пр[illegible]віти", прибуває отсе ще одно уліпшення. [illegible] завтрішнього дня почнуться роботи над [illegible]цією центрального огрівання в усіх без [illegible] убікаціях. Інсталяцію переводить Коо[illegible]ва „КІР", що саме викінчила будинок Р[illegible]ного Союзу при вул. Техніцькій.

— 2. квітня в салі Ріжнородностей в год. 19. на [illegible]ечорі Весняних строїв, танків і мельодій по[illegible] найновіших віденських моделів з робітні О. Остапович[illegible]евої, фризур фриз. заведення Т. Кулковського і прикрас Косметичного Інституту „Ева".

— Новий український часопис появився в Коломиї. Це громадський двотижневик Покуття „Трембіта" (Коломия, вул. Холоневських ч. 38. „Трембіта" обіцяє стояти на плятформі широкої, національно-громадської праці і бути ре[illegible]ником цілого українського збірного життя П[illegible]уття. Видає „Трембіту" видавництво „Основа", редагує колегія, відповідальний редактор М[illegible]айло Волощакевич.

— Польське купецтво на Волині організується. В Луцьку відбувся недавно зїзд Союзу [illegible]ських купців з цілої Волині. Був це перший [illegible] по 10-літній перерві. На цей зїзд приїхало [illegible]ято делеґатів з волинських міст і містечок. [illegible]овною темою нарад зїзду було „скріплення [illegible]ширення християнської торговлі на Волині". [illegible]овна акція скерована проти жидів. Поклика[illegible]ий на зїзді комітет має скликати в осени [illegible]грес польського і християнського купецтва. [illegible] містах і містечках Волині ростуть як гри[illegible] по дощі нові польські станиці, які під по[illegible]шкою протижидівської боротьби намага[illegible]ться скріпити свої впливи по українських мі[illegible]ечках і селах.

— Будують латинську каплицю у Славську. У Славську повстав комітет будови латинської каплиці, який набув від громади площу і збирає тепер гроші, щоб у найближчому часі почати будову каплиці, призначеної у першу чергу для літників і лещетарів.

— Львівська хроніка. В. Дімовський і Ян Зумра побили Мартина Москаля, шевця, (Полтвяна 5а) за те, що він обстоював честь своєї матері. — М. Конопацька, служниця (Рапапорта 11а) напилася амоняку, щоб покінчити з життям. — На Голоску Малім Н. Шпеля разом зі своїм сином напав на Івана Ґерчука в полі. Ґерчука важко побили, голову розбили сокирою і попротинали руки. Сина Шпелі арештували.

— Краєва хроніка. Невідомі злодії вибили діру в стіні та дісталися до хати Юди Каґане в Любківцях пов. Снятин, забрали 234 зол., годинник і інші предмети. — Снятинське староство виселило до Румунії Михайла Лівсіна, румунського громадянина, який перебував у Польщі нелеґально, а румунська влада пошукувала його за вбивство. — У кольонії Озеро коло Стоянова застрілив хтось крізь вікно Петра Роґальського.

— Справлення помилки. До звіту зі Заг. Зборів Т-ва „Відродження" у вчорашньому числі „Діла" вкрались деякі друкарські помилки. Отже Заг. Збори відкрила голова не в год. 12.45, лише в год. 10.45 передполуднем. Замість „дуже велика теж заслуга в тому двох урядовців Т-ва „Відродження"... має бути „одного урядовця п. Я. Цюцюри і секретаря Головної Ради студ. Івана Костюка, який вже восьмий рік виконував свою працю зовсім безкорисно і щойно від жовтня м. р. діставав за канцелярійну працю винагороду 60 зол. місячно."

Останні вісти.

НОВА ШПИГУНСЬКА АФЕРА

ЛЬОС АНДЖЕЛЬОС, 31. 3. ПАТ. Поліція впала на слід шпигунської організації. До її викриття довела боротьба на ножі між двома японцями. В кімнаті одного з них знайшли радіостацію, мапи фортифікацій Гавайських островів і пляни достави води у Льос Анджельос.

НОВИЙ МОРСЬКИЙ БІЙ.

БІЛЬБАО, 31. 3. ПАТ. Кружляк національних військ „Еспана" з кількома озброєними рибацькими човнами стрінув недалеко пристані Сантандер контрторпедовець червоного уряду „Хозе Люї Діяс" і вивязалась боротьба. Все ж таки контрторпедовець заплив до Сантандер. У Більбао здогадуються, що кружляк „Еспана" поцілений стрільном.

ПАРИЖ, 31. 3. ПАТ. Кораблі національних військ затримали французький корабель „Кап Фалькон" недалеко Сантандеру, що віз вино і збіжжа з Альжиру та віддали до нього кілька стрілів. Одначе непорозуміння вияснилось і національні кораблі дозволили відплисти йому в дальшу дорогу.

КАТАЛЬОНЦІ ПІДЧИНИЛИСЯ ГЕНЕРАЛОВІ ФРАНКОВІ.

На вістку про те, що Буро надужив довіря і впровадив совітський устрій в Катальонії, президент Компаніс виїхав до Леріди і зібрав праву фракцію хенералідаду, що проголосила себе єдиним, законним урядом Катальонії під назвою „катальонської національної юнти". Юнта повідомляє у відозві, що у теперішній ситуації дальша співпраця з Валенсією загрожує Катальонії повною загладою, а до того патріотичні кола громадянства не можуть допустити. Тому юнта зателефонувала до ґенерала Франка, що підчиняється йому та просить збройної помочі. Завтра виїздить до Бурґосу делеґація катальонської юнти, щоб списати тимчасовий договір про автономію Катальонії в межах еспанської національної держави.

Катальонські селяни масово напливають до Леріди і зголошуються до добровольчих частин, що вирушать на Барсельону, як лише до Леріди наспіють війська ґен. Франка.

ЕВРОПЕЙСЬКІ СТОЛИЦІ ПОВАЖНО ЗАТРІВОЖЕНІ.

Як повідомляють з Парижа, міністер закордонних справ Дельбос мав нині довшу нараду зі совітським амбасадором, опісля з британським і знову зі совітським. „Матен" довідується, що Париж і Льондон вислали до Москви ноту з пересторогою не приняти Катальонії на члена СССР, якщоб вона того домагалася; рівночасно вони зажадали вияснення щодо бомбардування Барсельони зі совітського корабля та щодо участи залог совітських кораблів у вуличних боях.

НІМЕЦЬКА ФЛЬОТА ПЛИВЕ ДО КАТАЛЬОНІЇ?

Голяндські рибалки бачили нині коло полудня німецьку ескадру зложену з 4-ох лінійників, 3-ох кружляків та 8-ох контрторпедовців, що плила в західному напрямі.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ПОЛЬОНІЯ

В неділю 4. ц. м. започатковує наша репрезентація на одинацятка цьогорічні мистецькі розгривки змагання з перемиською Польонією. До цих змагань виступить Україна у своєму найкращому складі, доцінюючи вагу цих змагань і перших переможних пунктів. Польонія дружина боєва і зі спортовою традицією, завжди була атракційним противником, тому можна надіятись, що й тепер на грищі Погоні збереться в неділю чимало ентузіястів копаного мяча.

Змагання почнуться в год. 11. передполуднем. У год. 9.30 гратимуть Україна II. — Степ.

—o—

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

[illegible]ТИНІЯ:
1. IV. Муж двох жінок.
2. IV. Шаріка.
3. IV. Вій.
4. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

[illegible]ОЛОМИЯ:
5. IV. Шаріка.
6. IV. Муж двох жінок.
7. IV. Циганський барон.
8. IV. Вій.

Український Театр „Заграва"

[illegible]АЛУШ-ЗАГІРЯ:
ДОЛИНА:
1. IV. Муравлі.
[illegible]ЛЕХІВ:
2. IV. Тарас Шевченко.
[illegible]. IV. Муравлі.
[illegible]. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

[illegible]ликий Театр:

Четвер, 1. IV. год. 7.30 веч. „Мадам [illegible] Жен" з Іриною Айхлерівною.
Пятниця, 2. IV. год. 7.30 веч. „Сальо[illegible]" з Іриною Айхлерівною; попередить [illegible]орна Жінка із Совєтів".
Субота, 3. IV. год. 7.30 веч. „Мадам [illegible] Жен" з Іриною Айхлерівною.
Неділя, 4. IV. год. 3.30 попол. ціни найн[illegible]жчі „Подружжя"; год. 7.30 веч. „Мадам [illegible] Жен" з Іриною Айхлерівною

КІНА.

[illegible]АПОЛЬО: „Аллагів город" з Марл. [illegible]тріх і Черл. Боєром.
[illegible]АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ігн. [illegible]ндеревським.
[illegible]ВАНДА: „Родина Ротшільдів", „На[illegible]л на Конго".
[illegible]ГРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою [illegible]герт.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідниятко" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Княжна чардаша" з Мартою Еґерт і „Чудо-діти".
МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Радивилівна" із Смосарською.
ПАКС: „Ядзя" з Ядв. Смосарською.
РАЙ: „Буде краще" із Щепком і Тоньком.
СВІТ: „Виправа на планету Монго" та „Каїн і Мабель".
СТИЛЕВЕ: „Сам на сам" з Палдею Веселі і ревія.
ТОН: „Чорний Ґраф" із Патом і Патахоном і додатки.
УТІХА: „Малий король" і ревія.
ХИМЕРА: „В соняшному сяйві" з Ів. Кепурою.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бостон".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 1. квітня 1937.

Берлін (357) 16.45 Данелеві пісні. І. Прайс сопр., форт., 19.45 Солісти, 20.00, 21.00 Веселий вечір. **Будапешт** (550) 18.40 форт.ресітал ь, 22.20 Орх. концерт. **Відень** (507) 12.00 Розр. концерт. 15.15 Для дітей, 17.20 Спів. ресітал ь, 17.40 Форт. ресітал ь, 20.20, 21.00 Весела 1-квітнева авд., 21.30, 22.20 Великий концерт бажань. **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 „Павокало кохання" чотири вальси на хор і дуті інстр., 20.10, 21.00 Веселий вечір. **Кошиці** (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, 19.50, 20.00 Орх. концерт. **Міляно** (369) 17.15 Сопран, баритон, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Аморе деі тре ре" оп. Монтемецця, **Мінхен** (405) 12.00 Орх. концерт, 16.30 Форт. ресітал ь, 19.15 Симфонія ц-моль Брамса, **Прага** (470) 17.15 Соната ц-дур Баха, 18.00 Лотиські пісні, 18.20 Орх. концерт, 19.25 Концерт хору норвеських студентів, 21.00 Концерт фільг. орх., **Радіо Парі** (1648) 13.15, 14.00 Розр. музика, 14.15 Вок. дуети, 15.30, 17.30, 21.00 Вок. концерт, 18.00, 19.00 „Горацій" траґ. Корнеля, 21.45, 22.00 Камеральна музика, 22.45 Фестіваль Месажера, **Рим** (421) 17.15 Танкова музика, 20.40 Розривк. музика, 21.00 Комедія Б. Шова, 21.40, 22.00 Розр. концерт

Пятниця, 2. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розривкова музика, 17.00 Солісти, пісні в супр. форт., 20.10, 21.00 Розр. музика, спів, 22.30, 23.00 Нар. пісні в опр. сучасних композиторів, **Братислава** (299) 19.10 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 13.40 Форт. ресітал ь, 17.30, 22.40 Циг. музика, 20.50 Концерт оп. орх., **Відень** (507) 11.25 Для жінок, 15.10 Пісні й танки, 16.05 Шіцерові твори, орх., 17.05 Для дітей, 17.30 Солісти, 19.30 Розр. концерт, Кіпрон тенор, 20.40, 21.00 Сучасна музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. варіяції Брамса на тему Паґаніні, 19.00 Розр. музика з перед 4-х століть, 20.10 Зальцбурсько-моцартівський квартет, 22.30 Орх. концерт, **Міляно** (369) 16.00 Концерт, 18.00 Фортеп. ресітал ь Роб. Касадесуса, 19.00, 20.40 Розривкова музика, 21.00, 22.00 „Трансатлянтик" муз. авд. Джанініні. **Мінхен** (405) 12.00 Орх. концерт, 16.50 Мецосопран і форт., 17.20 Концерт хору, 18.00 Розр. концерт, **Прага** (470) 17.15 Смичк. квартет, 21.00 Концерт орх., спів, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Вок. концерт, 15.30 Театр Уяви, 17.00 Камер. музика, 18.30, 19.30 Спів. ресітал ь, 21.00 Серенади, 21.45, 22.00, 23.00 Франція у пісоньці, розр. вечір. **Рим** (421) 17.15 Сопран, фортеп'ян, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. ресітал ь Ч. Бусотін, 22.00 Орх. концерт, 23.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 1. квітня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Про нову зміну календаря, 7.00 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Народня капеля, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді середніх шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Багатство в недоцінюваних наволах, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Розр. концерт із гр. пл., 16.00 Загальна скринька, 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань для старших дітей, 16.35 Колискові пісні й серенади в вик. Лосакевич-Моліцької, сопран, форт., 17.00 Фейл.: Геть із жінками, 17.15 Бетовен: Квінтет на форт., обой, клярнет, вальдгорн і фаґот, 17.50 Про книжку Зішки: „Естонія", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Сніговий комунікат, 18.13 Спортові вістки, 18.20 Музика з гр. пл., 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Сицилійські цитрини" Л. Піранделя, 19.30 Флячки при мікрофоні, 20.30 Косів, осередок нар. промислу, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Фр. Бжезінський: форт., скрипка, прелюдії, 21.50 Орх. концерт, 22.45 Танкова музика гр. пл.

Пятниця, 2. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Грохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Поморя (гутірка), Пісоньки, 11.30 Для старших дітей: Як Варвара пекла великодні баби, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Моцарт із гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Кормлення пискля́т, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: хор, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Яша Гайфец грає, гр. пл., 16.15 Гутірка в хорими, 16.30 Оперові фантазії, гр. пл., 17.00 Краса поморського краєвиду, 17.15 Скрипкові сонати, скр., форт., 18.00 Місяць пропаганди фіз. осередків, 18.10, 18.20 Спортовий порадник, 18.25 Карпати кличуть, 18.35 Веселі пісоньки, гр. пл., 18.40 Львівські футболісти наступають, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Здобуваю нового приятеля, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Концерт орх. військ. маринарки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легар: „Джудітта" оперетка 23.00 Сальонова музика у вик. орх.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.02, 88.59, Доляри американські 5.28·00, 5.25·50, доляри канад. 5.27.50—5.25 00, Фльорени гол. 289.52—287·80, Франки фр. 24.29—24.15, Франки швайцарські 120·50—119·70, Фунти англ. 25.84—25·68, Гульдени данц. 100.20—99 80. Корони ч. 16.30—15.60. Кор. дан. 115·34—114.50, Кор. норв. 129.83—129.85, Корони шв. 133.28—132.30, Ліри італ. 24.50 — 24.00, Марки фін. 11.41—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 99·00, 99·50, Цукор 29·25, 29·75, Вугіль 20·50, Ліпьпон 13·75, Норблин 65·00, Старахові́чі 33·00, 32·50. Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 64 50, серія 84·00 2 ем. 53·50, серії 81·50, 5 пр. пов. конв 54·75, 6 дол. купон 55·07, 4 проц. прем дол. 44·75, 7 стабіл 368·00, купон 80·69 4 проц. пов. консолід 52·25, 50·50, 50·88 ква ост. др.

Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, 31. III.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·50—30·75
Пшениця збір. червона	29.75—30.00
Пшениця одн. біла	30·25—30.50
Пшениця зб. біла	29.50—29·75
Жито штандарт І.	24.75—25·00
Жито шт. II.	24·50—24 75
Ячмінь бров.	26.00—28.00
Ячмінь на мливо	23.50—23.75
Ячмінь паст.	22.50—22.75
Ячмінь одн.	25.00—25.25
Овес шт. І. незадощ.	23.00—23·25
Овес шт. І. А легко зад.	22.50—22.75
Овес шт. II. незадощ.	22.50—22·75
Овес шт. II. А легко зад.	21.75—22·75
Мука пшен. ст. гат. І вис.	46·75—47·25
„ „ гат. І А	45·75—46·25
„ „ гат. І Б	44.75—45.25
„ „ гат. І Ц	43.75—44·25
„ „ гат. І Д	42·75—43·25
„ „ гат. II А	41·25—41·75
„ „ гат. II Б	40.75—41 25
„ „ гат. II Ц	40.00—40,50
„ „ гат. II Д	38 75—39·25
„ „ гат II Е	36.75—37·25
„ „ гат. II Ф	35·25—35·75
„ „ гат. II Г	33.25—33.75
Мука пшенич. разова до 95%	39.00—39.50
Мука пшен. жит. вис. 0—30%	39·00—39.50
Мука житна гат. І. 0—50%	36·50—37.00
Мука житна гат. І. 0—65%	34.75—35.25
Мука житна разова 0·95%	30.75—31.00
Висівки житні	13·50—13·75

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 31. ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, льоко вагон-стація заладування:

льоко ст. заладов.:

Пшен. збірна 750 гр/л 5%	28.75—29.75
Жито збір. 649 гр/л. 3%	23·40—24·40
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	21·75—22·75
Овес легко задощ. 444	20.25—20.75
Овес не задощ. 456	21·00—21·25

Гречка 10%	32.00—33 00
Кукурудза жовта	20.00—20·25
Кукурудза червона	21·50—21.75
Коноп. сімя	39.00—40·00
Соняшникове сімя	37.00—38 00
Насіння льону	52.00—53,00
Вика сіра	17·50—18·00
Вика темна	18 50—19·00
Конюшина чер. натур.	85.00— 90.00
Конюшина чер. без канянки	105.00—110.00
Конюш. ч. без канянки 96%	115 00—120·00

Ячмінь та овес далі подорожіли. Ціни пшениці та жита незмінені. Загальна тенденція легко звишкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 31 березня н. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	9.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. ц. р. . .	0.18—0·19 „
копа яєць	3.00 „

Тенденція на масло та яйця знижкова, на молоко вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 31. III. н. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясенні, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Прибиті до краю горем по невадійній втраті нашого Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. о. ТЕОДОРА ПОПЕЛЯ, почуваємося до милого обовязку зложити найщирішу подяку всім тим, які словом чи ділом помогли нам в тих найтяжчих для нас хвилинах життя.

У першій мірі зворушені ми виявами прихильности Його Ексц. Преосв. Кир Івана. За щирі молитви і слова потіхи, дальше за відправу похоронних обрядів благаємо у Всевишнього для Преосв. Кир Івана стократної винагороди. За уділення останньої християнської потіхи складаємо подяку Всч. Отцям Дуткевичеві і Кладочному.

Складаємо глибоку подяку Преосв. Кир Никиті за виданя перших доручень у справі похоронів і Впр. о. Мітратові д-рові Сліпому за відправу панахиди.

Не менш щиру подяку складаємо Впр. о. Прелатові Л. Куницькому, Пароховї Святоюрської катедри за виголошення проповіді в церкві і провід похоронів.

За участь у похоронах складаємо щиросердечне Спаси Біг всьому Всч. Духовенству, зокрема Отцям Каноникам Дзеровичеві, Лопатинському, Лициняковї, Лужницькому, Кишакевичеві, о. пароховї Ролева Дацишинові і ін. Неменш щиру подяку висловлюємо о. пароховї Преображенської церкви Д. Садовському за згоду на зложення тіла Покійного в церкві, дальше всій Рідні, Приятелям і Знайомим за участь в похоронах, висловлені нам зави співчуття, слова потіхи і помочі.

Нехай Всевишній Всім винагородить.

561 Родина.

ОПОВІСТКИ.

А. Шкрабалюк — Франція — має в Адміністрації 8 листів на своє оголошення, які вишлемо, коли дістанемо 20 франків.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ДОНЬКУ адвоката в Стрию просить подати до „Діла" якусь дорогу до знайомства „Д-р Прав". 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ із правом заступства і з довшою практикою, здібний, солідний і рутинований шукає патрона. Зголошення враз з умовинами слати до Адміністрації „Діла" під „Здібний". 546 2—3

АПЛІКАНТ з 3-річною практикою шукає патрона на скромних умовах. Зголошення до Адм. „Діла" для „Аплікант". 548 2—2

РІЖНІ

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження з валочком 1 зол. Тривка ондуляція 5 зол. Сальон чесання пань Сикстуська 8, в подвірі. 557 1—2

РОБІТНЯ КОВДЕР, Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 560 1-4

ДИКТИ І ФОРНІРИ найдешевше джерело закупу М. Гаммер і Син Львів, Зьруддена 3, тел. 271-14. 364 8—10

КРЕТОНИ англійські на обиття, покровці, ВАНК, пл. Марійські 6. 531 2—10

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайопшемисл", Львів, Боїмів 1, виконує: корсети, вагрудники, гигієнічні опаски, солідно дешево. Приймає направи і чищення 536 2—7

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна на ріжні ціни, знамениті, гарантовані, продає, міняє, купує ГАНАК, Пілсудського ч. 21. І. п.

УКРАЇНСЬКА кравецька робітня Ів. Пирського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 8-12

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські. Коперника 26, подвіря. 549 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe	1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток)	зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена	зол. 2.50
на 960 урядів оправлена	зол. 5.—

ПОРУЧАЄМО ВИДАННЯ

найвизначніших українських письменників, нагороджених літературними нагородами Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка і Українського Католицького Союзу за 1936 р.

Наталена Королева: „Інакший Світ", екзотичні оповідання — зол. 3.80. Книжка відзначена подвійною нагородою.

Наталена Королева: „Без Коріння", спомини в повістевій формі — зол. 2.50.

Наталена Королева: „Во дни они", євангельські нариси — зол. 1.20.

Наталена Королева: „1313", повість із середньовіччя — зол. 2.30.

Улас Самчук: „Куди тече та річка" (Волинь I) повість — 4.80 зол.

Улас Самчук: „Війна і революція" (Волинь II) повість — зол. 4.50.

Б. Антонич: „Книга Лева" поезії — зол. 2.20.

Замовляти і гроші слати на адресу В-ва Дзвони, Львів, Японська 7.

Хто замовляє книжки просто в видавництві, не платить порта.
558 1—2

За редакцію відповідає Олександер Костир Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.